

MẸO

Dành Cho Phụ Huynh

Trẻ Sơ Sinh

Việc đọc cho em bé của quý vị nghe không bao giờ là quá sớm cả. Ngay khi mới sanh, bé đã bắt đầu học. Chỉ cần nói chuyện, chơi với, và chăm sóc con hàng ngày, là quý vị đã giúp bé phát triển các kỹ năng ngôn ngữ cần thiết để trở thành một độc giả. Bằng cách đọc cùng con, quý vị thúc đẩy niềm yêu thích sách và đọc ngay từ đầu. Những mẹo dưới đây chỉ ra vài cách thức vui vẻ để quý vị giúp con mình trở thành một người đọc vui vẻ và tự tin. Mỗi tuần hãy thử một mẹo mới. Xem cái nào áp dụng tốt nhất với con quý vị.

■ Ôm ghì lấy một cuốn sách.

Khi quý vị bế em bé và cùng bé nhìn vào sách, bé sẽ thích sự ôm ấp và nghe giọng nói của quý vị như câu chuyện vậy. Việc cảm thấy an tâm và chắc chắn cùng quý vị khi nhìn vào sách sẽ giúp tạo sự tin tưởng và niềm yêu thích đọc sách ở con quý vị.

■ Chọn những cuốn sách thân thiện với em bé.

Sách có hình minh họa sáng và đậm hoặc tương phản mạnh sẽ dễ cho em bé xem hơn, và sẽ khiến bé chú ý. Sách làm bằng vải hoặc nhựa mềm (cho bốn tấm) hoặc “sách bìa cứng” với các trang bằng bìa cứng chắc sẽ dễ cho bé cầm hơn.

■ Giữ sách ở nơi em bé có thể lấy được.

Bảo đảm rằng sách phải dễ lấy, cầm và xem như đồ chơi vậy. Nhớ rằng, em bé sẽ hành động với cuốn sách giống như bé làm với mọi vật khác – bỏ vào miệng. Và đó chính là việc mà bé sẽ làm, vì vậy quý vị có thể chỉ muốn để sách nhai được trong tầm với.

■ Nói chuyện với em bé – suốt ngày.

Miêu tả thời tiết hoặc trái táo nào quý vị đang chọn ở quầy tạp hóa. Nói về những bức hình trong sách hoặc những thứ quý vị nhìn thấy trên đường đi. Đặt các câu hỏi. Bằng cách lắng nghe, con quý vị học được các từ, ý tưởng, và cách hoạt động của ngôn ngữ.

■ Khuyến khích những tiếng thủ thỉ, lẩm bẩm và riu rít của em bé.

Đó là cách mà em bé giao tiếp với quý vị, và là những bước quan trọng đầu tiên dẫn đến nói chuyện. Khuyến khích những nỗ lực bắt chước quý vị. Em bé càng tập phát âm nhiều thì các âm đó sẽ càng rõ hơn. Cứ việc *rong, sữa và tru!*

■ Giúp bé một tay!

Khuyến khích em bé nhặt bánh quy hay hạt đậu lên, chạm mũi và đầu ngón chân, chỉ vào hình và nắm đồ chơi. Các cơ bắp ở những bàn tay nhỏ xíu đó sẽ trở nên mạnh mẽ, lanh lợi và sẵn sàng lật trang.

■ Tạo một lịch trình hàng ngày. (Trong đó có việc đọc).

Lịch trình giúp làm dịu em bé, và cho bé tập đoán được việc gì sẽ xảy ra kế tiếp. Khả năng dự đoán là quan trọng khi con quý vị lớn lên và đọc độc lập.

■ Hát, Đọc, Lặp Lại.

Đọc các câu chuyện ưa thích nhất và hát những bài ưa thích nhất và lặp lại liên tục. Những niềm vui lặp lại với sách sẽ củng cố sự phát triển ngôn ngữ và cảm nghĩ tốt về việc đọc.

■ “Đọc” em bé.

Hãy chú ý cách bé phản ứng với cuốn sách quý vị đang đọc. Hãy ngưng nếu bé không đang thưởng thức câu chuyện và thử cuốn khác hoặc vào lúc khác.

www.ColorinColorado.org

Những thông tin thực tế, dựa trên nghiên cứu về cách giúp người học tiếng Anh đọc...và thành công!

MẸO

Cho Phụ Huynh

Trẻ Mới Tập Đi

Trẻ mới tập đi luôn HOẠT ĐỘNG. Hãy khuyến khích sự phát triển ngôn ngữ liên tục và sự quan tâm đến sách và việc đọc bằng cách làm mọi thứ sống động và hấp dẫn. Những hoạt động hàng ngày đầy những cơ hội để tham gia vào các cuộc nói chuyện và phát triển kỹ năng ngôn ngữ. Những mẹo dưới đây chỉ ra vài cách thức vui vẻ để quý vị giúp con mình trở thành một người đọc vui vẻ và tự tin. Mỗi tuần hãy thử một mẹo mới. Xem cái nào áp dụng tốt nhất với con quý vị.

■ Đừng mong chờ con quý vị ngồi yên đọc sách.

Trẻ mới biết đi cần phải **CỬ ĐỘNG**, vì vậy đừng lo lắng khi các bé hành động như trong truyện hoặc bỏ qua, hay đùa giỡn hoặc nhào lộn khi quý vị đọc cho các bé nghe. Có thể các bé cử động nhưng vẫn lắng nghe.

■ Hãy đọc lại các vần, hát các bài hát, và phạm lỗi!

Hãy tạm ngừng để con quý vị đọc hết một đoạn hoặc hát một điệp khúc. Khi con quý vị đã quen với vần hoặc kiểu cách rồi, hãy cố ý phạm lỗi và để bé nhắc.

■ Chọn những cuốn sách hấp dẫn.

Sách về các con vật hoặc máy móc sẽ kích thích cử động và tạo âm thanh. Sách có nắp bìa hoặc hoa văn phong phú để sờ vào giúp bàn tay luôn bận rộn. Những cuốn sách có hình minh họa chi tiết hoặc những vật ẩn giấu trong các bức tranh là rất tuyệt để khám phá và thảo luận.

■ Cố gắng đọc ngắn, đơn giản và thường xuyên.

Trẻ mới biết đi thường có thời gian chú ý ngắn hơn trẻ mới sinh. Hãy tìm những đoạn viết ngắn và đơn giản. Đọc một ít, nhiều lần mỗi ngày.

■ Khuyến khích chơi với nhiều việc gọi tên, miêu tả, và giao tiếp.

Dựng một sở thú bằng tất cả các con thú nhồi bông. Dựng một cuộc đua bằng xe đồ chơi. Để con quý vị phụ trách và đặt nhiều câu hỏi.

■ Đối với trẻ mới tập đi, mỗi ngày đều là một cuộc phiêu lưu.

Hãy chọn sách về những trải nghiệm và cảm xúc hàng ngày. Con quý vị sẽ nhận dạng các nhân vật khi họ ăn mặc, ăn uống, tham quan, ngủ trưa và chơi.

■ Đặt các câu hỏi.

Bỏ thời gian lắng nghe các câu trả lời của con. Trẻ mới tập đi có những ý kiến và ý tưởng mạnh mẽ về thế giới chung quanh. Khuyến khích con quý vị kể ra những gì bé nghĩ. Quý vị sẽ gây dựng những kỹ năng ngôn ngữ và hiểu được điều gì làm con quý vị để ý.

■ Chơi những gì con quý vị thích nhất.

Đọc đi đọc lại những truyện bé thích nhất. Tìm những cuốn sách về những thứ mà bé đặc biệt thích— tàu lửa, các con vật, mặt trăng. Những cuốn sách này có thể mở rộng phạm vi chú ý của bé và tạo sự nhiệt tình để đọc.

■ Đang không vui?

Hãy thử một câu chuyện khác hoặc vào lúc khác trong ngày. Đọc cùng một em bé chủ yếu là việc gây dựng những cảm giác tốt về sách, chứ không phải là đọc hết mọi cuốn sách quý vị đọc.

www.ColorinColorado.org

Những thông tin thực tế, dựa trên nghiên cứu về cách giúp người học tiếng Anh đọc...và thành công!

MẸO | cho phụ huynh có con sắp đi học

Đọc sớm và đọc thường xuyên. Những năm đầu tiên rất quan trọng cho việc phát triển một lòng yêu thích đọc sách suốt cuộc đời. Không bao giờ quá sớm để bắt đầu đọc cho con quý vị nghe! Các mẹo dưới đây cho quý vị một số cách vui mà quý vị có thể giúp con mình trở thành một người đọc tự tin và mãn nguyện. Hãy thử mỗi tuần một mẹo mới. Coi cái nào áp dụng tốt nhất cho con quý vị.

■ Cùng nhau đọc hàng ngày.

Hãy đọc cho con nghe hàng ngày. Hãy làm lúc đó trở thành một khoảnh khắc ấm áp yêu thương khi cả hai người quăn quýt bên nhau.

■ Hãy đặt tên cho mọi thứ.

Tạo lập vốn từ ngữ cho con quý vị bằng cách nói về các từ và vật hấp dẫn. Ví dụ, “Coi chiếc máy bay kia kìa! Đó là hai cánh của máy bay. Theo con thì tại sao chúng được gọi là cánh?”

■ Cho biết quý vị thích đọc đến mức nào.

Hãy cho con quý vị biết quý vị thích đọc cùng con đến mức nào. Hãy nói về “giờ đọc truyện” như là phần ưa thích nhất trong ngày.

■ Đọc với giọng vui vẻ.

Hãy đọc cho con nghe với sự hóm hỉnh và diễn cảm. Dùng nhiều ngữ điệu khác nhau. Hãy hòa đồng!

■ Biết ngưng khi nào.

Cất sách đi một hồi nếu con quý vị mất hứng thú hay khó để ý.

■ Hãy tương tác.

Thảo luận những gì đang diễn ra trong sách, chỉ ra những thứ trong trang, và đặt các câu hỏi.

■ Đọc đi đọc lại.

Tiếp tục đọc cuốn sách ưa thích nhất của con quý vị đến lần thứ 100! Đồng thời nói về việc viết văn. Lưu ý với con quý vị cách chúng ta đọc từ trái sang phải và cách các chữ được ngăn cách bằng các khoảng trống.

■ Chỉ cho con những chữ viết mọi nơi.

Hãy nói về những chữ viết quý vị thấy ở ngoài đời. Bảo con tìm ra một chữ mới mỗi lần đi ra ngoài.

■ Hãy cho con đi khám.

Nhớ gặp bác sĩ nhi khoa hay giáo viên của con quý vị càng sớm càng tốt nếu quý vị có quan ngại về sự phát triển ngôn ngữ, thính lực hay thị lực của con mình.

www.ColorinColorado.org

Thông tin thực tế, dựa trên nghiên cứu về cách giúp trẻ em đọc. . . và thành công!

A Union of Professionals
American Federation of Teachers, AFL-CIO

MỆO | cho phụ huynh có con học Mẫu Giáo

Hãy chơi với các chữ cái, chữ và âm! Việc vui đùa với ngôn ngữ giúp con quý vị học cách giải mã việc đọc. Các mẹo dưới đây cho quý vị một số cách vui để giúp con trở thành một người đọc tự tin và mãn nguyện. Hãy thử mỗi tuần một mẹo mới. Coi cái nào thích hợp nhất cho con quý vị.

■ Nói chuyện với con quý vị.

Bảo con quý vị nói về ngày đi học ở trường. Khuyến khích cháu giải thích một việc các cháu làm, hay một trò chơi mà cháu chơi trong giờ giải lao.

■ Nói những câu nghịch ngợm khó phát âm.

Hãy hát các bài hát, đọc sách vần, và nói những câu khó phát âm (làm lú lủi). Việc này giúp trẻ em trở nên nhạy hơn với các âm trong từ.

■ Đọc nó và trải nghiệm nó.

Gắn kết những gì con quý vị đọc với những gì xảy ra trong cuộc sống. Nếu đọc sách về thú vật, hãy liên hệ đến chuyến thăm vườn thú vừa rồi.

■ Dùng tên của con quý vị.

Chỉ ra mối liên kết giữa các chữ cái và âm. Ví dụ, “Cường, chữ *c* bắt đầu bằng cùng âm với tên con đó. *Cường, cửa*. Và chúng đều bắt đầu bằng chữ C.”

■ Chơi với các con rối.

Hãy chơi trò ngôn ngữ cùng các con rối. Cho con rối nói, “Tên tôi là Cường. Tôi thích những chữ có vần giống tên tôi. *Giường* có cùng vần với *Cường* không? Chữ *sơn* có vần với *Cường* không?”

■ Dò và đọc chữ cái.

Cho con quý vị dùng ngón tay dò một chữ cái trong khi đọc âm của chữ cái đó lên. Làm như vậy trên giấy, trên cát, hay trên một đĩa đường.

■ Viết nó xuống.

Chuẩn bị sẵn bút và bút chì cho con quý vị dùng để viết. Cùng nhau, hãy viết một hay hai câu về thứ gì đó đặc biệt. Khuyến khích cháu dùng các chữ cái và âm mà cháu đang học ở trường.

■ Chơi các trò về âm.

Hãy tập ghép các âm lại thành chữ. Hỏi “Con có đoán được chữ này là gì không? *t - ô - i*.” Hãy kéo dài từng âm hơn bình thường.

■ Đọc đi đọc lại.

Tiếp tục đọc cuốn sách ưa thích nhất của con quý vị đến lần thứ 100! Trong khi đọc, tạm ngưng và hỏi con về những gì đang diễn ra trong cuốn sách.

■ Nói về các chữ cái và âm.

Hãy giúp con quý vị tìm hiểu về tên của các chữ cái và âm mà các chữ cái tạo nên. Hãy biến nó thành một trò chơi! “Tôi đang nghĩ về một chữ cái và nó tạo nên âm *mmmmmm*.”

www.ColorinColorado.org

Thông tin thực tế, dựa trên nghiên cứu về cách giúp trẻ em đọc. . . và thành công!

MẸO | cho phụ huynh có con học Lớp Một

Cho con quý vị thật nhiều cơ hội đọc to lên. Khuyến khích đọc giả nhỏ tuổi này thực tập hàng ngày! Các mẹo dưới đây cho quý vị một số cách vui mà quý vị có thể giúp con mình trở thành một người đọc tự tin và mãn nguyện. Hãy thử mỗi tuần một mẹo mới. Coi cái nào áp dụng tốt nhất cho con quý vị.

■ Đừng quên đem theo lúc ra khỏi nhà.

Đem theo một cuốn sách hay tạp chí bất cứ lúc nào con quý vị phải chờ đợi, chẳng hạn tại một phòng bác sĩ. Luôn tìm cơ hội để đọc!

■ Một lần là chưa đủ.

Khuyến khích con quý vị đọc lại các cuốn sách và bài thơ ưa thích. Việc đọc lại giúp trẻ đọc nhanh hơn và chính xác hơn.

■ Đào sâu vào câu chuyện.

Đặt các câu hỏi cho con quý vị về câu chuyện quý vị vừa đọc. Chẳng hạn, “Theo con thì tại sao Clifford làm như vậy?”

■ Kiểm soát truyền hình.

Việc đọc rất khó cạnh tranh nổi với TV và trò chơi điện tử. Hãy khuyến khích đọc như một việc làm vào lúc rảnh.

■ Hãy kiên nhẫn.

Khi con quý vị cố phát âm một chữ không quen, hãy cho con thời gian để làm việc đó. Nhắc con nhìn kỹ vào chữ cái đầu tiên của từ.

■ Chọn sách đúng trình độ.

Hãy giúp con quý vị chọn sách không quá khó. Mục đích là để cho con nhiều kinh nghiệm đọc sách thành công.

■ Chơi trò chơi chữ.

Cho con quý vị phát âm từ khi quý vị chuyển nó từ *mất* thành *hất rồi cát*; từ *cát* sang *cán rồi cám*; và từ *cám* sang *cúm*.

■ Ba đọc con nghe, con đọc ba nghe.

Thay phiên nhau đọc lớn lúc đi ngủ. Trẻ em rất thích thời gian đặc biệt này cùng cha mẹ.

■ Hãy nhẹ nhàng sửa lỗi cho con.

Khi con quý vị gặp sai sót, hãy nhẹ nhàng chỉ ra những chữ cái mà cháu bỏ qua hay đọc sai. Rất nhiều em nhỏ mới biết đọc sẽ đoán mò một từ dựa vào chữ cái đầu của nó.

■ Nói, nói, nói!

Hãy nói chuyện với con quý vị hàng ngày về việc học và những thứ diễn ra xung quanh nhà. Thêm vài từ hấp dẫn vào câu chuyện, và dùng những từ đã được nói tới trước đó.

■ Viết, viết, viết!

Bảo con quý vị giúp viết ra danh sách hàng tạp hóa, một thư cảm ơn cho bà ngoại, hay ghi chép những việc đặc biệt xảy ra tại nhà. Khi viết, hãy khuyến khích con quý vị dùng những quy tắc về chữ cái và âm mà cháu đang học ở trường.

www.ColorinColorado.org

Thông tin thực tế, dựa trên nghiên cứu về
cách giúp trẻ em đọc. . . và thành công!

MẸO | cho phụ huynh có con học Lớp Hai

Tìm cách đọc, viết, và kể chuyện cùng với con quý vị. Luôn vỗ tay khen độc giả và nhà viết truyện mới nhỏ tuổi của quý vị! Các mẹo dưới đây cho quý vị một số cách vui mà quý vị có thể giúp con mình trở thành một người đọc tự tin và mãn nguyện. Hãy thử mỗi tuần một mẹo mới. Coi cái nào áp dụng tốt nhất cho con quý vị.

■ Kể chuyện gia đình.

Trẻ em thích nghe chuyện về gia đình các em. Hãy kể về một chuyện vui xảy ra khi quý vị con nhỏ.

■ Tạo một hộp công cụ viết.

Chất đầy hộp những vật dụng để vẽ và viết. Tìm ra các cơ hội cho con quý vị viết, chẳng hạn, danh sách mua sắm, thư cảm ơn, hay thiệp sinh nhật.

■ Hãy làm người hâm mộ số 1 của con quý vị.

Bảo con quý vị đọc to những gì cháu đã viết cho bài học. Hãy lắng nghe nhiệt tình.

■ Thêm một lần có suy nghĩ.

Khi con quý vị đã đọc to một chữ không quen, hãy cho cháu đọc lại câu đó. Thường thì trẻ em quá bận suy ra một từ đến nỗi em quên mất nghĩa của những gì vừa đọc.

■ Mời một nhà văn đến lớp.

Nhờ một văn sĩ nói chuyện với lớp của con quý vị về quy trình viết văn. Trẻ em thường nghĩ rằng mình không đủ thông minh nếu các em không thể ngồi xuống và viết một câu chuyện hoàn hảo ở lần đầu thử nghiệm.

■ Cùng tạo một cuốn sách.

Xếp đôi các tờ giấy và kẹp chúng lại để làm một cuốn sách. Bảo con quý vị viết các câu lên từng trang và thêm hình minh họa của chính mình.

■ Hãy kể chuyện lúc đang đi.

Hãy thay phiên thêm vào câu chuyện mà hai cha con tạo nên trong khi ngồi xe hơi. Cố gắng làm cho câu chuyện hài hước hay ly kỳ.

■ Chỉ ra mối quan hệ giữa các từ.

Giải thích các từ liên quan có các chữ cái và nghĩa giống nhau. Cho biết rằng một từ như *khách sạn* liên quan đến một từ như *khách*.

■ Dùng một danh sách kiểm tra viết.

Cho con quý vị tạo một danh sách kiểm tra viết với những lời nhắc như, “Tất cả các câu của tôi có viết hoa đầu không? Có/Không.”

■ Nhanh, nhanh.

Dùng các từ mới mà con quý vị đã học vào trong các phiếu chữ sống động hay các bài tập điện toán. Đôi khi những thứ này giúp trẻ tự động nhận biết và đọc các từ, nhất là các từ được dùng thường xuyên.

www.ColorinColorado.org

Thông tin thực tế, dựa trên nghiên cứu về cách giúp trẻ em đọc. . . và thành công!

MẸO | cho phụ huynh có con học Lớp Ba

Đọc về nó, nói về nó, và nghĩ về nó! Tìm cách cho con quý vị tạo dựng việc hiểu, mục tiêu lớn nhất trong việc học cách đọc. Các mẹo dưới đây cho quý vị một số cách vui mà quý vị có thể giúp con mình trở thành một người đọc tự tin và mãn nguyện. Hãy thử mỗi tuần một mẹo mới. Coi cái nào áp dụng tốt nhất cho con quý vị.

■ Làm sách trở nên đặc biệt.

Hãy biến việc đọc thành một việc đặc biệt. Dẫn con quý vị đến thư viện, giúp các em tự lấy thẻ thư viện cho mình, đọc cùng các em, và mua sách làm quà cho các em. Tạo một chỗ ưa thích nhất để đọc sách trong nhà hoặc, tốt hơn nữa, để sách khắp mọi nơi.

■ Cho con đọc thêm sách.

Tìm cách khuyến khích con quý vị chọn thêm một cuốn sách khác. Giới thiệu cho cháu một loạt truyện như *The Boxcar Children* hay *Harry Potter* hay với một cuốn sách khác của cùng tác giả ưa thích, hay nhờ nhân viên thư viện giới thiệu thêm.

■ Mở toang từ điển.

Cho con thấy quý vị dùng từ điển. Nói, “Hừm, ba không chắc từ đó có nghĩa gì... Ba phải tra từ điển thôi.”

■ Nói về những gì quý vị thấy và làm.

Hãy nói về các hoạt động hàng ngày để tạo dựng kiến thức nền tảng của con quý vị, điều rất quan trọng cho việc nghe và đọc hiểu. Ví dụ, gõ nhịp ngựa phi trong khi cùng nấu ăn, thăm nơi nào mới, hay sau khi coi chương trình TV.

■ Viết lần đầu thật khó.

Hãy khuyến khích con quý vị khi viết. Nhắc cháu rằng việc viết bao gồm nhiều bước. Không ai làm thật tốt lần đầu cả.

■ Nhiều kiểu khác nhau với nhiều người khác nhau.

Đọc nhiều loại sách để cho con quý vị thích ứng với nhiều kiểu viết khác nhau. Một số trẻ em, nhất là con trai, thích sách hiện thực hơn.

■ Dạy cho con một số "mánh suy nghĩ."

Chỉ cho con quý vị cách tóm lược một câu chuyện lại thành vài câu hoặc cách dự đoán về những gì có thể xảy ra tiếp theo. Cả hai chiến lược này đều giúp trẻ hiểu và nhớ.

■ “Mình đã ở đó chưa?”

Dùng thời gian trong xe để chơi trò chữ. Hãy nói về việc từ *ba* vừa có nghĩa là cha vừa có nghĩa là con số 3. Con quý vị có thể nghĩ ra bao nhiêu từ đồng âm khác nghĩa? Khi trẻ em đã rất quen với nghĩa của một từ, các em sẽ gặp ít khó khăn hơn khi đọc.

www.ColorinColorado.org

Thông tin thực tế, dựa trên nghiên cứu về cách giúp trẻ em đọc. . . và thành công!

